

Pan profesor s kočárkem

1886

Jestě za života pana Mořice Gröbeho v roce 1883 postavili jen pár kroků od nás velkou vilu, kterou její majitel, spisovatel, vydavatel a mecenáš Václav Vlček pojmenoval Osvěta. Podivné jméno pro dům, říkal jsem si. Ale pan Vlček byl vydavatelem časopisu Osvěta, a proto tak pojmenoval i svoje sídlo, dvoupatrovou vilu v menší pěkné zahradě. Rád jsem obhlížel nové stavby a pozoroval jejich obyvatele.

Bylo pozdní jarní odpoledne, už se skoro smrákalo. Šel jsem kolem vily a najednou slyším, jak někdo hraje na klavír. Ve druhém patře se svítilo a jedno okno bylo pootevřené. Tlumená zář petrolejky lákala svou tajemností, ale pokračoval jsem dál. Jenže ta hudba mě přímo vzala za srdce. Dostal jsem neodolatelnou chuť se podívat, kdo to tak krásně hraje. Vklouzl jsem do zahrady, zadní dveře domu byly pootevřené. Stoupal jsem vzhůru až tam, odkud se hudba ozývala. Čekal jsem

nějakého skladatele nebo koncertního mistra s patřičnou uměleckou hřívou. Ale u klavíru seděla štíhlá bledá paní s velkýma tmavýma očima. Lampa nad stolem osvětlovala dvě děti, holčičku a chlapce. Hádal jsem jim tak sedm osm roků. Chlapec náruživě kreslil do svého bloku lokomotivu, která dýmala z komína a táhla za sebou řádku vagonů, holčička počítala příklady ve školním sešitě.

„Mami, kolik je sedm krát osm?“ zeptala se.

„Padesát šest, Elis,“ řekla maminka. Přestala hrát a šla se podívat do jejího sešitu. V tom okamžiku se ozval nešťastný dětský pláč. Skoro jsem se taky rozbrečel, jak nepříjemně se mě dotklo, že se ta krásná muzika přetrhla v půli taktu. Maminka prošla otevřenými dveřmi do vedlejší místnosti k dětské postýlce. Tam už se skláněl nad plačícím miminkem urostlý pán s bradkou a knírem podle dobové módy, na očích cvikr, jaký se tehdy nosil. Byl jen v košili a vestě, zřejmě vyskočil od rozepsané stránky na psacím stole.

„Honzík má asi hlad,“ usoudil.

„Před chvílí jsem ho krmila,“ zavrtěla hlavou paní a zajela rukou pod peřinku. „Je suchý,“ dodala. „Vezmu ho chvílku ven, tam spíš usne.“

„Já s ním půjdu, Charlie, stejně se potřebuju trochu provětrat,“ rozhodl pán a už na sebe házel kabát.

„Vrať se do půl hodiny – budeme večeřet,“ připomněla maminka.

Já dobře věděl, že kdyby sedla znova ke klavíru, bylo by vmžiku po pláči, ale nedalo se nic dělat. Pán seběhl ze schodů, dal kluka do kočárku a projel zahradou ven. Měl jsem co dělat, abych mu stačil, jak rychle rázoval po cestě. Maličký se okamžitě utišil. Nestačil jsem se divit. Ne tomu malému – tomu velkému. Ani jeden z mužů, které jsem znal, by tohle neudělal! Vozit kočárek, to se tehdy hodilo jen pro maminky nebo chůvy. Každý chlap, pán-nepán, by byl všem ostatním pro smích. Bylo to pod mužskou důstojnost té doby.

Po chvíli trochu zpomalil, jako kdyby o něčem přemýšlel. Pak sáhl do kapsy, vytáhl zápisník a tužku a začal si něco poznamenávat. Cesta se svažovala dolů ke Grébovce. Nevšiml si, že se kočárek pomalounku rozjíždí. Pro jistotu jsem běžel vedle něj a očima vyhlížel nějaký kámen nebo klacík, který bych šoupnul pod kolo, a zabránil tak nejhoršímu. Ale to už se pán vzpamatoval, okamžitě vyrazil, přičemž se snažil nacpat zápisník zpátky do šosu. V tom běhu se to nezdařilo a notes mu upadl. Několika dlouhými skoky doběhl kočárek, otočil ho a rychle se vracel pro zápisník. Ležel otevřený na cestě a vítr listoval v jeho stránkách.

Láska, porozumění a spolupráce, to je zákon života ve vztahu dvou lidí, v rodině, v národě, státu, lidstvu. Jiného zákona neznám, stačil jsem si přečíst, než jsem uskočil za strom. To už pán sahal po notesu. Jak se pro něj rychle sehnul, upadl mu pro změnu klobouk. Kočárek v jedné ruce, zápisník v druhé, pán jenom

